

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 30. Juna 2014. god.
Br.ref.:RK657/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI198/13

Podnosilac

Kosovska agencija za privatizaciju

**Zahtev za ocenu ustavnosti rešenja Žalbenog veća Posebne komore
Vrhovnog suda, br. AC-II-12-0193, od 4. jula 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Kosovska agencija za privatizaciju (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), zastupljena od strane g. Ramush Bardiqi, pravni službenik.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje br. AC-II-12-0193 od 4. jula 2013. god., Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda (u daljem tekstu: Žalbeno veće PKVS), za koje podnosilac zahteva tvrdi da je primila 23. jula 2013. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je zahtev za ocenu ustavnosti rešenja br. AC-II-12-0193 od 4. jula 2013. god., Žalbenog veća PKVS, u vezi sa tvrdnjom podnosioca zahteva da je navedeno rešenje povredilo njena prava garantovana članom 31. 2 i 102. 3 Ustava, kao i članom 6 EKLJP.

Pravni osnov

4. Član 113. 7 i član 21. 4 Ustava, član 47 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 11. novembra 2013. god., podnosilac je podnela zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 3. decembra 2013. god., predsednik Suda je odlukom br. GJR. KI198/13, imenovao sudiju Altay Suroy za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je imenovao članove Veća za razmatranje u sledećem sastavu: Robert Carolan (predsedavajući), Ivan Čukalović i Enver Hasani.
7. Dana 11. decembra 2013. god., Ustavni sud je obavestio podnosioca zahteva i Žalbeno veće PKVS o registraciji zahteva.
8. Dana 13. marta 2014. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Dana 13. januara 2006. god., Opštinski sud u Podujevu doneo je presudu C. br. 144/2005), kojom je usvojio kao osnovanu tužbu tužioca M.H. i obavezao tuženog DP Fan Besiana FA Zahir Pajaziti, da nadoknadi tužiocu M.H. lične dohotke za period 1993-1999, odnosno za 63 meseca i 17 dana.
10. Dana 1. oktobra 2012. god., Kosovska agencija za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP), uložila je žalbu Posebnoj komori Vrhovnog suda, radi poništenja presude Opštinskog suda u Podujevu, C. br. 144/2005, od 13. januar 2006. god., zbog bitnih povreda parničnog postupka.
11. Dana 4. jula 2013. god., Žalbeno veće PKVS donelo je rešenje AC-II-12-0193, kojim je odbacilo žalbu podnosioca zahteva jer je neblagovremeno uložena. Rešenje Žalbenog veća PKVS sadrži sledeće obrazloženje:

“Žalba je neblagovremena i stoga treba da se odbaci kao neprihvatljiva“.

Na osnovu člana 64.1 dodatka Zakona br. 04/L-033 o Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: dodatak), Žalbena veće odlučuje da ne održi usmenu raspravu.

Žalilac u svojoj žalbi nije objasnio kada mu je uručena ožalbena presuda i razlog zašto je žalba izjavljena nakon više od (šest) godina, nakon što je ožalbena presuda postala pravosnažna. Iz spisa predmeta se jasno može videti da je tuženom ožalbena presuda dostavljena 19. januara 2006. god. Neosporna je činjenica da žalilac nije izjavio žalbu PKVS u zakonskom roku na presudu Opštinskog suda u Podujevu. Činjenica da je na vreme bio obavешten o ožalbenoj presudi nije potvrđena od strane žalioaca i teret dokazivanja pada na njega.

Pošto je žalba izjavljena nakon više od 6 (šest) godina od vremena kada je istekao rok za izjavljivanje žalbi i nakon odustajanja od prava da izjavi žalbu na presudu, ona se smatra neblagovremenom.

Žalbena veće ocenjuje da pitanje da li je ovaj sud imao nadležnost u vezi sa tužbom, ne može se više izneti, jer neprihvatljivost žalbe sprečava sud da razmotri osnovanost žalbe.

Jedan od osnovnih principa zakona je očuvanje pravne sigurnosti za stranke preko zakona i sudskih odluka. Pravosnažna rešenja gde stranke svesno ili nesvesno izgube rok da ih pobiju ili odustanu od prava da izjave žalbu, ne mogu biti predmet sudske intervencije da bi se kasnije promenila, samo zbog činjenice ako što stranka u određenom roku ima interes da ih promeni, jer to izaziva pravnu nesigurnost za uključene stranke. Razmatranjem osnovanosti žalbe izjavljene van roka došlo bi do povrede prava stranaka u postupku na pravilno suđenje na osnovu člana 6 (1) Evropske konvencije o ljudskim pravima”.

Navodi podnosioca zahteva

12. Podnosilac zahteva tvrdi da rešenje AC-II-12-0193 Žalbenog veća PKVS od 5. jula 2013. god., kojim je odbačena žalba KAP kao neprihvatljiva, i presuda Opštinskog suda u Podujevu C. br. 144/2005, od 13. januara 2006. od., sadrže sledeće povrede:

“i) Povredu ustavnosti i zakonitosti propisanu u Poglavlju VII, član 102. stav 3 Ustava Republike Kosova, u kome se navodi da sudovi sude na osnovu Ustava i zakona.

ii) Povredu Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP), član 6, kojim se propisuje pravično i nepristrasno suđenje”.

[...]

“Žalbeno veće PKVS nije uzelo u obzir nadležnost Opštinskog suda u Podujevu, koji je u skladu sa članom 15. Zakona o parničnom postupku po službenoj trebalo da pazi na svoju nadležnosti u vezi sa tužbom, međutim Žalbeno veće je svoje pravno obrazloženje u potpunosti usmerilo na rok za izjavljivanje žalbe.

KAP smatra da je ocena PKVS -a da je žalba KAP - a izjavljena nakon isteka roka neodrživa, jer je PKVS pogrešno primenila zakonske odredbe člana 186.1. Zakona o parničnom postupku, obzirom da je u ovom predmetu trebalo primeniti odredbe člana 4. stav 5.1. Zakona br. 04/L - 033 o Posebnoj komori Vrhovnog suda i da se dopis KAP - a od strane suda trebalo tretirati kao podnesak - obaveštenje KAP - a, a ne kao uredna žalba, jer je sud u ovom slučaju izbegao primenu konkretnih odredaba koje na izričit način propisuju da bilo koja presuda ili odluka koju izda takav sud s obzirom na takav zahtev, pitanje, postupak ili predmet, kao pravna stvar biva nevažeća ili neizvršiva, a Specijalna komora u tu svrhu a na zahtev bilo kojeg lica ili na vlastitu inicijativu izdaje takav nalog.“ *Primenom ove odredbe, sud je imao zakonski osnov da poništi presudu Opštinskog suda u Podujevu sa br. 144/2005 od 13. januara 2006. god., jer je tužena bila društveno preduzeće”.*

[...]

Kako bi argumentovala praksu razmatranja žalbi radi poništenja presuda opštinskih sudova donetih od strane PKVS, KAP je priložila odluku PKVS (vidi: dokaz: 5 ASC-09-0043 od 11. oktobra 2010. god.).

13. Štaviše, podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda da donese presudu kojom će proglasiti zahtev prihvatljivim, kao i da poništi rešenje AC-11-12-0193 od 4. jula 2013. god., Posebne komore Vrhovnog suda Kosova i da se o predmetu odluči na osnovu merituma od strane same Posebne komore, kao predmetno nadležnog suda.

Prihvatljivost zahteva

14. Kako bi bio u stanju da reši zahtev podnosioca, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunila uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovníkom.
15. Što se tiče zahteva podnosioca, Sud se poziva na član 113. 7 i član 21. 4 Ustava, koji propisuju:

7. “Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.

Član 21 [Opšta Načela]

4. “Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva”.

16. Sud se poziva i na član 49 Zakona koji propisuje:

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta...”

17. U ovom slučaju, Sud primećuje da je podnosilac zahteva ovlašćena stranka, da je iscrpela sva pravna sredstva propisana zakonom, u skladu sa uslovima člana 113. 7 Ustava i da je zahtev podnet u zakonskom roku od četiri meseca, kao što je propisano članom 49 Zakona.

18. U tom smislu, Sud smatra da zahtev podnosioca ispunjava proceduralne uslove za razmatranje, dakle, upušta se u dalju ocenu osnovanosti zahteva i s tim u vezi, poziva se na pravila 36 (1) c) i 36 (2) Poslovnika, koja propisuju:

36 (1) “Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

[...]

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.

36 (2) “Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

a) da zahtev nije prima facie opravdan;

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava;

c) da podnosilac zahteva nije žrtva kršenja prava zagwarantovanih Ustavom, ili

d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju”.

19. Sud primećuje da podnosilac zahteva uglavnom tvrdi povredu člana 31. 2 i člana 102. 3 Ustava i povredu zakonskih odredaba.

20. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva o povredi člana 31. 2 Ustava [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], Sud naglašava da pravo na pravično i nepristrasno suđenje obuhvata više elemenata i predstavlja ključnu komponentu u zaštiti osnovnih prava pojedinca od povreda, uslovno izazvanih od strane sudova ili javnih orana njihovim odlukama.

21. U tom smislu, Sud se poziva na član 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] Ustava, koji jasno propisuje:

“Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih”.

22. Član 6 Evropske konvencije za ljudska prava (EKLJP) takođe propisuje da:

“Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred neovisnim i nepristranim, zakonom ustanovljenim sudom”.

23. U tom smislu, podnosilac zahteva ne definiše jasno zašto i kako tvrdnja o povredi ove odredbe predstavlja ustavnu povredu njenih osnovnih prava na pravično i nepristrasno suđenje.
24. Obrazloženje odluke Žalbenog veća PKVS se zasniva uglavnom na načelu garantovanja pravne sigurnosti pravosnažnih sudskih odluka, opravdavajući donetu odluku u skladu sa sudskom praksom ESLJP-a, u vezi sa slučajevima slične prirode. Sledi zaključak Veća u vezi sa ovim slučajem:

„Jedan od osnovnih principa zakona je očuvanje pravne sigurnosti za stranke preko zakona i sudskih odluka. Pravosnažna rešenja gde stranke svesno ili nesvesno izgube rok da ih pobiju ili odustanu od prava da izjave žalbu, ne mogu biti predmet sudske intervencije da bi se kasnije promenila, samo zbog činjenice ako/što stranka u određenom roku ima interes da ih promeni, jer to izaziva pravnu nesigurnost za uključene stranke. Razmatranjem osnovanosti žalbe izjavljene van roka došlo bi do povrede prava stranaka u postupku na pravilno suđenje na osnovu člana 6 (1) Evropske konvencije o ljudskim pravima.“

25. Štaviše, gore navedeni citat Žalbenog veća PKVS sadrži široko i sveobuhvatno obrazloženje i u pogledu činjenica slučaja i njihovog nalaženja.
26. Osim toga, nezadovoljstvo odlukom ili samo pominjanje članova i odredaba Ustava nije dovoljno da podnosilac zahteva izgradi tvrdnju o ustavnoj povredi. Kada se tvrdi povreda Ustava, podnosilac zahteva treba da obezbedi uverljive i nesporne argumente o svojoj tvrdnji, kako bi zahtev bio prihvatljiv.
27. Što se tiče tvrdnje o povredi člana 102. 3 Ustava, “Sudovi sude na osnovu Ustava i zakona”, Sud ocenjuje da podnosilac zahteva i o ovoj tvrdnji nije uspela da argumentuje da joj je osporenom odlukom povređeno ovo pravo garantovano gore navedenom konkretnom Ustavnom odredbom, jer ista nije podnela nikakav argument ili bilo kakav dokaz da Žalbeno veće PKVS nije poštovalo navedene odredbe.
28. Što se tiče tvrdnje “o povredi zakonskih odredbi”, Sud ocenjuje da su takve tvrdnje zakonske prirode i kao takve ne predstavljaju ustavni osnov za povredu osnovnih prava garantovanih Ustavom.
29. U stvari, Sud ne razmatra odluke redovnih sudova o pitanjima zakonitosti, niti razmatra tačnost činjenica slučaja, osim ako postoje uverljivi dokazi da su takve odluke donete na očigledno nepravičan i proizvoljan način.
30. Dužnost Suda u vezi sa navodnim povredama ustavnih prava je da analizira i oceni da li su postupci u celini bili pravični i u saglasnosti sa zaštitom koja je izričito propisana Ustavom. Dakle, Sud nije sud četvrtog stepena kada razmatra odluke nižestepenih sudova. To je uloga redovnih sudova da tumače i primenjuju

relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (Vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije [VK], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

31. Tokom sprovođenja postupka pred PKVS, može se primetiti da su podnosiocu zahteva pružene sve mogućnosti za podnošenje argumenata, činjenica i dokaza pred tim sudom u vezi sa navodnom povredom ustavnih prava. Nije dužnost Suda da razmatra odluke redovnih sudova samo zato što podnosilac zahteva nije zadovoljna ishodom odluka redovnih sudova.
32. U ovom slučaju, podnosilac zahteva nije podnela nijedan ubedljiv argument, koji pokazuje da navodne povrede pomenute u zahtevu, predstavljaju povredu ustavnih prava (Vidi, Vanek protiv Slovačke Republike, odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva br. 53363/99, od 31. maja 2005. god.).
33. Štaviše, u ovom slučaju, Sud ne može da smatra da su relevantni postupci sprovedeni u Posebnoj komori Vrhovnog suda, bili na neki način nepravični ili proizvoljni (Vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva br. 17064/06, od 30. jula 2009. god.).
34. Kao rezime, Sud nalazi da zahtev podnosioca ne ispunjava uslove prihvatljivosti, jer podnosilac zahteva nije uspela da dokaže da osporena odluka krši njena prava garantovana Ustavom.
35. Stoga, u skladu sa pravilom 36 (2) b) i d) Poslovnika, Sud zaključuje da je zahtev očigledno neosnovan.

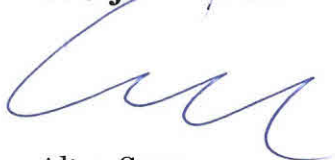
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113 stavom 7 Ustava, pravilom 36 (2) b) i d) kao i pravilom 56 (2) Poslovnika o radu, dana 13. marta 2014. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20 stavom 4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

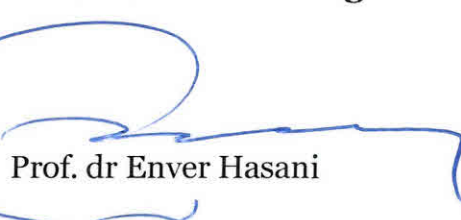
Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani